

Výsledky prieskumu dodržiavania rovnosti volebného práva vo volebných obvodoch

(voľby do zastupiteľstiev miest, obcí a samosprávnych krajov)

Preskúvané obdobie:

Preskúvané posledné dvoje krajské a komunálne voľby, teda voľby v roku 2022 a 2018 (v prípade krajov 2017)

Výber subjektov:

Preskúmaných všetkých osem samosprávnych krajov a 4 mestá/obce z každého kraja (v Bratislavskom a Košickom 5 miest/obcí). Výber obcí z každého kraja:

- 1 obec s počtom od 5 001 do 10 000 obyvateľov,
- 1 obec s počtom od 10 001 do 20 000 obyvateľov,
- 1 obec s počtom od 20 001 do 50 000 obyvateľov a
- 1 obec s počtom od 50 001 do 100 000 obyvateľov
- v prípade Bratislavského a Košického kraja aj 1 obec s počtom nad 100 000 obyvateľov (Bratislava a Košice)

Maximálne prípustné odchýlky medzi veľkosťami volebných obvodov:

Ako maximálnu prípustnú odchýlku vo váhe hlasov medzi volebnými obvodmi som považoval 15 % v prípade miest a 25 % v prípade samosprávnych krajov z judikatúry Ústavného súdu a z odporúčaní Rady Európy. V prípade samosprávnych krajov ide o hodnotu na základe znenia § 11 ods. 1 zákona o samosprávnych krajoch.

Váha hlasu predstavuje potenciál hlasu ovplyvniť výsledky volieb. Približne rovnaká váha hlasov znamená približnú rovnosť volebného práva.

Preskúmaných: všetkých 8 samosprávnych krajov a 34 miest z celého Slovenska
Z prieskumu vyradených 5 miest, ktoré nedisponovali údajmi o počte obyvateľov (Malacky, Veľký Meder, Šamorín, Myjava, Medzilaborce)

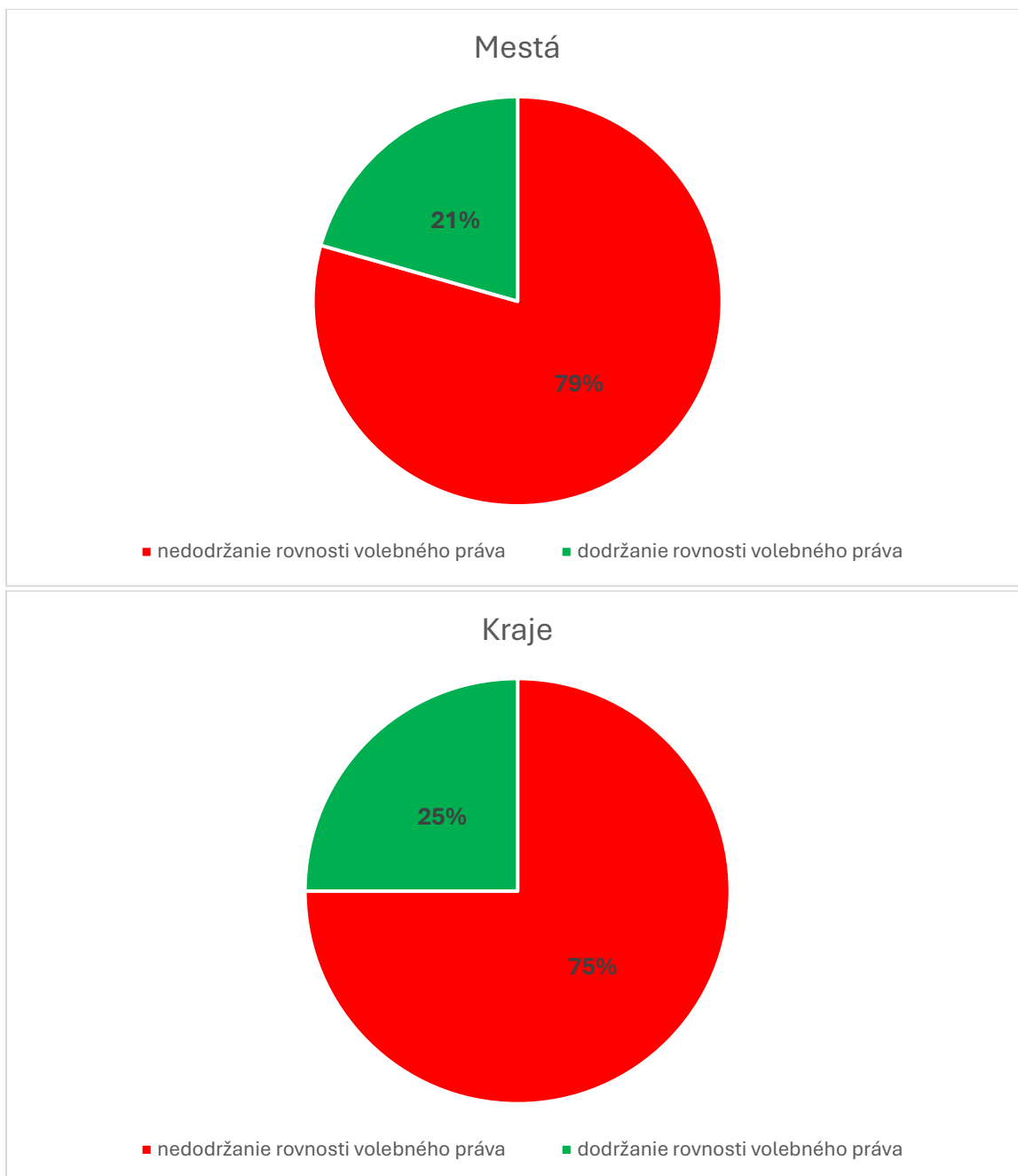
Základné výsledky prieskumu

1. Porušenia rovnosti volebného práva v posledných voľbách (2022):

- 6 samosprávnych krajov (75 %)
- 27 miest (79 % z preskúvaných)
- 7 z 8 krajských miest

2. Rovnosť volebného práva v posledných voľbách (2022) neporušili:

- 2 samosprávne kraje (25 %)
- 7 miest (21 % z preskúmaných)
- jediné krajské mesto (Trenčín)

3. Mestá s najlepšie určenými obvodmi a najrovnejšími voľbami (s percentuálnym vyjadrením najväčších rozdielov vo váhe hlasov voličov medzi obvodmi v meste):

1. Senec (0,92)

2. Trenčín (5,58)

3. Piešťany (7,11)

4. Mestá s najhoršie určenými obvodmi a najnerovnejšími voľbami (s percentuálnym vyjadrením najväčších rozdielov vo váhe hlasov voličov medzi obvodmi v meste):

1. Bratislava (146,19)

2. Žarnovica (121,72)

3. Bardejov (92,19)

4. Turzovka (80,99)

(Bratislave však – na rozdiel od všetkých ostatných miest – takto nespravodlivé volebné obvody určuje zákon o Bratislave a mesto nie je schopné samo ovplyvniť určenie volebných obvodov správnym spôsobom. Preto som dňa 29. januára podal Ústavnému súdu návrh na preskúmanie ústavnosti § 11 ods. 2 druhej vety zákona o Bratislave.)

5. Kraje s najlepšie určenými obvodmi a najrovnejšími voľbami (s percentuálnym vyjadrením najväčších rozdielov vo váhe hlasov voličov medzi obvodmi v kraji):

Nitriansky (16,24) a Trenčiansky (20,7)

6. Kraje s najhoršie určenými obvodmi a najnerovnejšími voľbami (s percentuálnym vyjadrením najväčších rozdielov vo váhe hlasov voličov medzi obvodmi v kraji):

1. Bratislavský (65,93)

2. Žilinský (45,08)

3. Banskobystrický (42,09)

7. Systémové nedostatky

- absencia výslovného príkazu na určovanie volebných obvodov spôsobom, aby na každého poslanca zastupiteľstva pripadal približne rovnaký počet obyvateľov konkrétneho mesta alebo obce a absencia vymedzenia maximálnych odchýlok medzi obvodmi vo volebnom zákone a v zákone samosprávnych krajoch
- nedostatky v evidencii obyvateľov, viacero evidencií s odlišnými údajmi
- nedostatočný dohľad nad zákonnosťou zo strany štátu
- slabé povedomie samospráv o rovnosti volebného práva
- určovanie volebných obvodov krátko pred voľbami
- nedostatočné možnosti súdnej a inej právnej ochrany voličov a kandidátov, neefektívnosť prieskumu prokuratúrou a správnymi súdmi

Kompletný prehľad preskúmaných samospráv a výsledkov prieskumu

Volebné obvody MESTÁ/OBCE - 2022

Názov obce	Kraj	Rozsah odchýlok medzi obvodmi (min. % - max. %)	Porušenie rovnosti volebného práva
Bratislava hl. m.	Bratislavský	0,42 - 146,19	áno
Bratislava-Ružinov	Bratislavský	1,7 - 52,34	áno
Stupava	Bratislavský	0,38 - 44,81	áno
Modra	Bratislavský	13,48 - len dva obvody	nie
Senec	Bratislavský	0,1 - 0,92	nie
Galanta	Trnavský	11,35 - 27,04	áno
Piešťany	Trnavský	7,11 - len dva obvody	nie
Senica	Trnavský	3,33 - 29,88	áno
Trnava	Trnavský	2,03 - 28,76	áno
Púchov	Trenčiansky	1,22 - 64,48	áno
Považská Bystrica	Trenčiansky	0,33 - 51,9	áno
Nemšová	Trenčiansky	10,86 - 63,32	áno
Trenčín	Trenčiansky	1,52 - 5,58	nie
Nitra	Nitriansky	1,51 - 49,37	áno
Nové Zámky	Nitriansky	0,07 - 18,26	áno
Šurany	Nitriansky	9,12 - 43,51	áno
Zlaté Moravce	Nitriansky	2,59 - 52,52	áno
Turzovka	Žilinský	4,02 - 80,99	áno
Dolný Kubín	Žilinský	2,99 - 50,64	áno
Liptovský Mikuláš	Žilinský	1,07 - 48,18	áno
Žilina	Žilinský	0,34 - 19,63	áno
Banská Bystrica	Banskobystrický	0,54 - 18,59	áno
Lučenec	Banskobystrický	3,52 - 46,64	áno
Veľký Krtíš	Banskobystrický	7,50 - 19,86	áno
Žarnovica	Banskobystrický	1,36 - 121,72	áno
Bardejov	Prešovský	1,53 - 92,19	áno
Levoča	Prešovský	9,58 - len dva obvody	nie
Spišská Belá	Prešovský	13,96 - len dva obvody	nie
Prešov	Prešovský	1,32 - 32,83	áno
Košice	Košický	0,26 - 38,27	áno
Košice - Západ	Košický	0,8 - 32,47	áno
Michalovce	Košický	0,76 - 33,47	áno
Rožňava	Košický	10,26 - len dva obvody	nie
Smižany	Košický	43,58 - len dva obvody	áno

Volebné obvody MESTÁ/OBCE - 2018

Názov obce	Kraj	Rozsah odchýlok medzi obvodmi (min. % - max. %)	Porušenie rovnosti volebného práva
Bratislava hl. m.	Bratislavský	0,3 - 151,82	áno
Stupava	Bratislavský	0,27 - 53,13	áno
Modra	Bratislavský	13,34 - len dva obvody	nie
Senec	Bratislavský	3,77 - len dva obvody	nie
Galanta	Trnavský	9,42 - 42,58	áno
Piešťany	Trnavský	1,27 - len dva obvody	nie
Senica	Trnavský	0,61 - 51,34	áno
Trnava	Trnavský	2,32 - 26,16	áno
Púchov	Trenčiansky	1,18 - 64,81	áno
Považská Bystrica	Trenčiansky	0,19 - 53,01	áno
Nemšová	Trenčiansky	15,08 - 69,01	áno
Trenčín	Trenčiansky	2,37 - 10,68	nie
Nitra	Nitriansky	0,81 - 43,40	áno
Nové Zámky	Nitriansky	0,53 - 47,22	áno
Šurany	Nitriansky	9,26 - 68,25	áno
Zlaté Moravce	Nitriansky	16,16 - 64,35	áno
Turzovka	Žilinský	3,31 - 86,41	áno
Dolný Kubín	Žilinský	2,17 - 47,47	áno
Liptovský Mikuláš	Žilinský	3,94 - 51,89	áno
Žilina	Žilinský	0,04 - 14,69	nie
Banská Bystrica	Banskobystrický	0,57 - 8,14	nie
Lučenec	Banskobystrický	1,90 - 53,41	áno
Veľký Krtíš	Banskobystrický	8,03 - 19,56	áno
Žarnovica	Banskobystrický	0,22 - 118,38	áno
Bardejov	Prešovský	1,58 - 95,66	áno
Levoča	Prešovský	0,26 - len dva obvody	nie
Spišská Belá	Prešovský	20,4 - len dva obvody	áno
Prešov	Prešovský	0,46 - 28,09	áno
Košice	Košický	0 - 31,48	áno
Košice - Západ	Košický	1,58 - 24,67	áno
Michalovce	Košický	1,26 - 27,66	áno
Rožňava	Košický	9,42 - len dva obvody	nie
Smižany	Košický	41,65 - len dva obvody	áno

Volebné obvody KRAJE - 2022

Kraj	Rozsah odchýlok medzi obvodmi (min. % - max. %)	Porušenie rovnosti volebného práva
Bratislavský	0,4 - 65,93	áno
Trnavský	0,12 - 27,51	áno
Trenčiansky	0,12 - 20,70	nie
Nitriansky	0,26 - 16,24	nie
Žilinský	0,07 - 45,08	áno
Banskobystrický	0,40 - 42,09	áno
Prešovský	0,96 - 27,96	áno
Košický	0,19 - 33,97	áno

Volebné obvody KRAJE - 2017

Kraj	Rozsah odchýlok medzi obvodmi (min. % - max. %)	Porušenie rovnosti volebného práva
Bratislavský	0,02 - 71,02	áno
Trnavský	0,92 - 25,30	áno
Trenčiansky	0,24 - 22,21	nie
Nitriansky	0,57 - 14,12	nie
Žilinský	0,02 - 41,23	áno
Banskobystrický	0,07 - 41,11	áno
Prešovský	0,04 - 34,98	áno
Košický	0,69 - 31,77	áno